

Toverzalf

Toverzalf is een geneesmiddel dat de huid plaatselijk verdooft. Toverzalf verzacht de pijn bij een onderzoek of behandeling.

Op deze pagina

1. Wat is toverzalf?
2. EMLA
3. Rapydan
4. Toverzalf verwijderen

Wat is toverzalf?

Toverzalf is een geneesmiddel dat de huid plaatselijk verdooft. Toverzalf **verzacht de pijn** bij een onderzoek of behandeling en zorgt ervoor dat je kind **minder angstig** zal zijn bij een volgende procedure.

We gebruiken toverzalf voor:

- een bloedafname
- een inspuiting
- het plaatsen van een infuus
- een vaccinatie
- een kleine ingreep (bv. verwijderen van parelwratjes)

Er bestaan twee soorten toverzalf: EMLA en Rapydan. Deze werken op een verschillende manier.

Je haalt toverzalf bij de **apotheek** met een **voorschrift**.

Wil je toverzalf gebruiken? Spreek erover met de arts of verpleegkundige. We helpen graag.

EMLA

- Voor kinderen vanaf 0 jaar*
- Verkrijgbaar als zalf of pleister
 - De zalf komt in een tube die je meerdere keren kan gebruiken. Een pleister kan je slechts eenmaal gebruiken.
- Niet aanbrengen op wondjes of beschadigde huid

*Hoe vaak en hoe lang mag ik EMLA gebruiken?

Afhankelijk van de leeftijd van je kind, mag je Emla op verschillende plaatsen tegelijk gebruiken (bijvoorbeeld beide handen of elleboogplooien en hand).

- Baby's tot 3 maanden: maximaal 1 plaats, pleister of zalf na 1 uur verwijderen.
- Baby's van 3 tot 12 maanden: maximaal 2 plaatsen, pleister of zalf na maximaal 4 uur verwijderen.
- Kinderen vanaf 12 maanden: kan op meerdere plaatsen tegelijk, pleister of zalf na maximaal 4 uur verwijderen.

Hoe gebruik je EMLA-zalf?

- De arts of verpleegkundige zal je vertellen **waar** je de zalf mag aanbrengen, bijvoorbeeld op de handrug en/of in de elleboogplooien.
- Breng de zalf minimaal **1 uur voor de behandeling** aan (niet meer dan 4 uur vooraf).
 - Heeft jouw kind een donkere huid? Breng de zalf 2 uur voor de behandeling aan. Een donkere huid is dikker. Daardoor heeft de zalf iets langer nodig om in te werken.
- Maak de huid schoon en droog. Doe een **dikke dot zalf** op de plaats die je wil verdoven. **Niet uitwrijven.**
- Dek af met de bijgevoegde pleister. Zorg dat de zalf in het midden zit.
 - Is jouw kind gevoelig voor kleefpleisters? Dan kan je ook huishoudfolie gebruiken.
- Verwijder de papieren rand. Druk de randen goed aan. **Noteer de tijd** waarop je de zalf hebt aangebracht.

Hoe gebruik je een EMLA-pleister?

- De arts of verpleegkundige zal je vertellen **waar** je de pleister mag aanbrengen, bijvoorbeeld op de handrug of in de elleboogplooien.

- Breng de pleister minimaal **1 uur voor de behandeling** aan (niet meer dan dan 4 uur vooraf).
- Heeft jouw kind een donkere huid? Breng de zalf 2 uur voor de behandeling aan. Een donkere huid is dikker. Daardoor heeft de zalf iets langer nodig om in te werken.
- Maak de huid schoon en droog. Verwijder de aluminium bescherm laag van de pleister.
- Plak de pleister op de huid. Zorg dat de witte cirkel over de plek zit die je wil verdoven.
- **Noteer de tijd** op de pleister.

Rapydan

- Voor kinderen vanaf 3 jaar
- Pleister
- Warmt op zodra hij uit de verpakking komt
- Maximaal 2 per dag
- Niet gebruiken op wondjes of beschadigde huid

Hoe gebruik je een Rapydan-pleister?

- De arts of verpleegkundige zal je vertellen **waar** je de zalf mag aanbrengen, bijvoorbeeld op de handrug of in de elleboogplooï.
- Breng de pleister minimaal **30 minuten voor de behandeling** aan.
- Maak de huid schoon en droog. Verwijder de aluminium bescherm laag van de pleister. Breng de pleister meteen aan.
- Zorg dat de witte zone over de plek zit die je wil verdoven.
- Duw voorzichtig op het midden van de pleister zodat hij goed aansluit.
- De pleister zal opwarmen. Vertel dit ook zo aan jouw kind. "Nu voel je het warm worden. Dat is een teken dat het goed werkt."
- **Dek de pleister niet af** – de kleine gaatjes moeten open blijven.
- **Noteer de tijd** op de pleister.

Tips voor vlot aanbrengen

- Blijf zelf rustig en moedig je kind aan.

- Focus niet op wat gaat gebeuren, maar zorg voor afleiding (boek, knuffel, filmpje, ...)
- Gebruik neutrale taal.
Niet: "pijn", "prik" of "naald" (wakkeren angst aan)
Wel: "toverzalf zorgt ervoor dat je minder voelt, zo kan de dokter je beter helpen"

Mogelijke bijwerkingen

Milde reacties als bleekheid, roodheid, zwelling of jeuk zijn normaal. Ze verdwijnen meestal snel na het verwijderen van de zalf of pleister.

Wist je dat?

Toverzalf werkt enkele uren. Ook na het verwijderen van de zalf of pleister blijft de huid nog 1 à 2 uur verdoofd.

Toverzalf verwijderen

Hoe verwijder je pijnloos een (EMLA of Rapydan) pleister? Enkele tips.

- **Pleisterverwijderaar:** Bij de apotheker kan je huidvriendelijke hulpmiddelen kopen om pleisterlijm op te lossen. Er bestaan spray's (bv. Niltac) en reinigingsdoekjes (bv. Remove).
- Bij EMLA-zalf: trek de huid strak, maak voorzichtig 1 hoekje van de pleister los en **wrijf met je vinger de zalf van binnenuit tegen de randen**. Door de vettigheid laten die gemakkelijker los.
- **Trek in de richting van de haargroei.**
- Vraag je kind om de pleister "**eraf te blazen**" terwijl je de pleister verwijdert. Het blazen zorgt voor ontspanning en afleiding.

Let op: Vouw gebruikte pleisters steeds met de klevende laag naar binnen en gooi ze weg. Zorg dat kinderen niet bij de gebruikte pleisters kunnen komen.

Laatst bijgewerkt op 29/01/2026

Diensten

Dienst

Pediatrie

Kinderziekten
kindergeneeskunde

Aanwezig in de volgende locaties:

ZAS Augustinus

ZAS Cadix

ZAS Palfijn

ZAS Paola

ZAS Polikliniek Hof ter Schelde

ZAS Vincentius

Contacteer

Over deze dienst

Info ombudsdienst

Heb je een compliment of ben je niet tevreden?

Dat kan je via de website melden aan de Ombudsdienst: [zas.be/ombudsdienst](https://www.zas.be/ombudsdienst)

VU: Willeke Dijkhoffz, Kempenstraat 100, 2030 Antwerpen

Source: <https://www.zas.be/behandelingen/toverzalf>

